

Seat No. : _____

TA-107

April-2013

B.A. Semester – IV

Indian Culture (EC-I-211)

(Cultural History of India : Medieval and Modern Period)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (અ) ઈ.સ. 1857ના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામના કારણો જણાવી તેની અસરો ટૂંકમાં આલેખો. 7

અથવા

ભારતની નવજાગૃતિમાં બ્રહ્મો સમાજ અને આર્ય સમાજનો ફાળો વર્ણવો.

(બ) ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામમાં '1942ની હિંદ છોડો લડત' ટૂંકમાં આલેખો. 7

અથવા

ભારતીય સમાજજીવન પર ગાંધીજીનો પ્રભાવ જણાવો.

2. (અ) ખેતી અને દૂધ ઉત્પાદન ક્ષેત્રે ભારતની પ્રગતિ વર્ણવો. 7

અથવા

અર્વાચીન ભારતે વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના ક્ષેત્રે કરેલી પ્રગતિનું મૂલ્યાંકન કરો.

(બ) અર્વાચીન ભારતમાં પડકારરૂપ કોમવાદ અને ભ્રષ્ટાચાર વિશે નોંધ લખો. 7

અથવા

વૈશ્વિકરણની સમસ્યાઓ ટૂંકમાં જણાવો.

3. નીચેની ટૂંકનોંધ લખો : 16

(1) સ્વામી વિવેકાનંદ

અથવા

પ્રાર્થના સમાજ

(2) સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ

અથવા

ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામમાં અસહકારની લડત

(3) અર્વાચીન ભારતનો ઔદ્યોગિકક્ષેત્રે વિકાસ

અથવા

અર્વાચીન ભારતના અવકાશી સંશોધનો

(4) વસ્તીવધારો : નૂતન ભારતની એક સમસ્યા

અથવા

ભારતની લોકશાહી

4. નીચેના પ્રશ્નોના એક અથવા બે લીટીમાં જવાબ આપો :

12

(1) વાસ્કો-ડી-ગામા ભારતના કયા બંદરે આવ્યો હતો ?

(2) ભારતમાં લોખંડના કારખાના ક્યાં આવેલા છે ?

(3) ભારતની નવજાગૃતિમાં કઈ સંસ્થાઓનું યોગદાન જોવા મળે છે ?

(4) સ્વતંત્ર ભારતના બહુમુખી વિકાસ દરમ્યાન કઈ બે મુખ્ય ક્રાંતિઓ થઈ હતી ?

(5) મુઘલ સમ્રાટ જહાંગીરના સમય દરમ્યાન અંગ્રેજોએ કયા સ્થળોએ પોતાના વેપારી મથકો સ્થાપ્યા હતા ?

(6) ભારતનો પ્રથમ સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામ ક્યારે શરૂ થયો હતો ?

5. (અ) નીચેની ખાલી જગ્યા પૂરો :

7

(1) દયાનંદ સરસ્વતીનો જન્મ _____ ગામમાં થયો હતો.

(2) ભારતે અવકાશી સંશોધન માટે સૌપ્રથમ _____ સંસ્થા સ્થાપી હતી.

(3) ગાંધીજીએ _____ ના સત્યાગ્રહ માટે દાંડીકૂચ કરી હતી.

(4) દૂધને પેસ્યુરાઈઝ કરીને સૌપ્રથમ _____ શહેરમાં વેચવાની શરૂઆત થઈ હતી.

(5) સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલે તેમની પ્રથમ વકીલાતની શરૂઆત _____ થી શરૂ કરી હતી.

(6) સ્વામી વિવેકાનંદના શિષ્યા માર્ગરેટ એલન પાછળથી _____ તરીકે જાણીતા થયા.

(7) પ્રાર્થના સમાજની સ્થાપના _____ કરી હતી.

(બ) નીચેના વાક્યો ખરા છે કે ખોટા જણાવો :

7

(1) રાજા રામમોહન રૉયે સતીપ્રથાનો વિરોધ કર્યો હતો.

(2) મહાત્મા ગાંધીનો જન્મ પોરબંદરમાં થયો હતો.

(3) અંગ્રેજોએ હિંદી સિપાહીઓને ગાયની ચરબીવાળી કારતૂસ આપી હતી.

(4) રાણી લક્ષ્મીબાઈ મેરઠની રાણી હતી.

(5) વસ્તી વધારો ભારતની પ્રગતિની નિશાની છે.

(6) દયાનંદ સરસ્વતીએ પ્રાચીન ગ્રંથો વેદોને મહત્ત્વ આપ્યું હતું.

(7) હરિયાણી ક્રાંતિની શરૂઆત ભારતમાં બ્રિટિશકાલથી શરૂ થઈ હતી.

Seat No. : _____

TA-107

April-2013

B.A. Semester – IV

Indian Culture (EC-I-211)

(Cultural History of India : Medieval and Modern Period)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) Discuss the main causes of 1857 freedom struggle and show its impact in short. 7
OR
Discuss the contribution of Brahma Samaj and Arya Samaj in the renaissance of India.
- (b) Sketch the '1942 Quit India' in the Freedom Struggle of India. 7
OR
Explain Gandhiji's impact on Indian Social Life.
2. (a) Describe in detail the progress of India in the field of agriculture and milk production. 7
OR
Evaluate the progress made by India in the fields of Science and technology.
- (b) Write a note about the communalism and corruption as challenges in Modern India. 7
OR
Describe the problems of Globalisation.
3. Write short note : 16
(1) Swami Vivekanand
OR
Prarthna Samaj
- (2) Sardar Vallabhabhai Patel
OR
Non-Co-operation movement in the Freedom Struggle of India.
- (3) Industrial development of Modern India.
OR
Space researches of Modern India.

(4) Over population : A challenge of Modern India.

OR

Indian democracy.

4. Answer the following questions into **one** or **two** sentences : **12**

- (1) At which Port Vasco de Gama had arrived in India ?
- (2) Where are the workshops of iron situated in India ?
- (3) Which institutions had contributed in the renaissance of India ?
- (4) Which revolutionary actions took place while the Independence in India ?
- (5) During the reign of the Mughal Samarat Jahangir, where did the Britishers trade ?
- (6) When was the First Independent Movement started ?

5. (A) Fill in the blanks : **7**

- (1) The birth of Dayanand Saraswati took place in _____ village.
- (2) _____ institute was established by the Indian Space Research Centre.
- (3) Gandhiji had started the Dandi March for _____ Satyagrah.
- (4) The Pasteurised milk was first sold in _____ city.
- (5) Sardar Vallabhbhai Patel had started his First Pleading at _____.
- (6) The disciple of Swami Vivekanand, Margaret Allon, was known as _____.
- (7) Prarthana Samaj was established by _____.

(B) Determine the following statements whether they true or false : **7**

- (1) Raja Ram Mohan Roy was against the 'Sati Ritual'.
- (2) Mahatma Gandhi was born at Porbandar.
- (3) The Britishers had given the Cow's cartridge to the Hindu Soldiers.
- (4) Rani Laxmibai was the Queen of Meerut.
- (5) Over population is the sign of the development of India.
- (6) Dayanand Saraswati emphasized on the ancient books of Veda.
- (7) The 'Green Revolution' was started in the British period.
